

Rapport

efter kvalitetsgranskning av undervisningen i
religionskunskap A och religionskunskap 1
vid Holavedsgymnasiet i Tranås kommun

Innehåll

Inledning

Bakgrundsuppgifter om Holavedsgymnasiet

Resultat

Syfte och frågeställningar

Metod och material

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av undervisningen i religionskunskap A/1 i gymnasieskolan under 2011. Granskningen vid Holavedsgymnasiet i Tranås kommun ingår i detta projekt.

Holavedsgymnasiet besöktes den 16 och 17 november. Granskningen utgår från kursplanen för religionskunskap A och från ämnesplanen för religionskunskap 1. Ansvariga inspektörer har utredaren Evy Öst och undervisningsrådet Helena Olivestam Torold varit. I denna rapport redovisar inspektörerna sina iakttagelser, analyser och bedömningar. Förutom en redogörelse av kvalitetsgranskningens resultat ges även en kort beskrivning av granskningens syfte, frågeställningar och genomförande.

Kvalitetsgranskningen av religionskunskap A/1 genomförs i 28 kommunala skolor och 19 fristående skolor. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de skolor som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden på andra skolor. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Skolinspektionen genomför också inom ramen för samtliga ämnesgranskningar 2011 en granskning av IT-användningen på skolorna. Syftet är att undersöka om skolorna erbjuder en tidsenlig utbildning där IT används på ett sätt som stödjer elevernas lärande och bidrar till ökad måluppfyllelse. Granskningen uppmärksammar också elevernas förutsättningar att utveckla den digitala kompetens de behöver för att vara förberedda för fortsatta studier och samhällsdeltagande.

Bakgrundsuppgifter om Holavedsgymnasiet

Holavedsgymnasiet är den enda gymnasieskolan i Tranås och omkring 35 procent av skolans elever kommer från andra intilliggande kommuner. Det går omkring 840 elever på skolan, varav 46 procent är kvinnor och 54 procent är män. Gymnasieskolan erbjuder elva nationella program med de flesta inriktningar samt specialutformat och individuellt program för elever i årskurs 2 och 3, samt fjorton nationella program enligt Gy11 i årskurs 1.

I denna granskning ingår Byggprogrammet, Elprogrammet, Energiprogrammet, Naturvetenskapsprogrammet och Samhällsvetenskapsprogrammet för elever i årskurs 2 och 3, samt Ekonomiprogrammet, Humanistiska programmet och Samhällsvetenskapsprogrammet för elever i årskurs 1. Både religionskunskap A och religionskunskap 1 är tilldelade 43 lärarledda undervisningstimmar, men det skiljer mellan olika program hur långa lektionspassen är och på hur lång tid eleverna läser kursen.

Det finns vid skolan fem lärare som undervisar i religionskunskap A och religionskunskap 1. Lärarna har utbildning för att undervisa i ämnet och på gymnasieskolan. Lärarna ingår i olika programarbetslag som har varsina rektorer, men har ämnesövergripande träffar minst tre gånger per läsår. En av lärarna har ett särskilt ämnesansvar och är den som ansvarar för dessa träffar. Utöver detta träffas lärarna på eget initiativ. Detta gäller dock inte läraren som undervisar i religion på Industriprogrammet då denne har sin arbetsplats i en annan byggnad. Tillsammans delger lärarna varandra sina reflektioner kring resor och litteratur med anknytning till ämnet och på detta vis sker kompetensutveckling. Lärarna hjälps åt att rätta prov för att säkerställa en likvärdig bedömning.

Skolverkets nationella statistik visar att Holavedsgymnasiets elever har högre andel behöriga till universitet samt högre andel som fullföljer studierna inom fyra år jämfört med riket. Vidare är skolans genomsnittliga betygspoäng högre än i riket. Det är kvinnorna som har en betydligt högre genomsnittlig betygspoäng än rikets genomsnitt, medan männen ligger strax under. Vid en jämförelse mellan olika program är det enbart Industriprogrammet som har ett lägre genomsnittligt betygspoäng jämfört med rikets snitt för elever på motsvarande program. Inom religionskunskap A är det 86 procent av eleverna som erhållit slutbetyg som nått minst betyget Godkänt (G) på Teknikprogrammet, medan det ligger omkring 100 procent för övriga program. Holavedsgymnasiets betygsstatistik för religionskunskap A under de senaste fem åren visar att det är omkring sex procent av eleverna som inte får betyg eller får betyget Icke Godkänt (IG) på kursen varje år. Med något undantag något år är det en högre andel elever från de yrkesinriktade programmen, jämfört med elever vid de studieinriktade program som inte får betyg eller får betyget IG. Vid en jämfö-

relse mellan övriga betyg framgår tydligt trenden att det framför allt är männen på de yrkesinriktade programmen som får de lägre betygen, medan det är kvinnorna på de studieinriktade programmen som når de högsta betygen.

De senaste åren har skolan genomfört satsningar att utrusta lektionssalarna med en dator och en projektor för att läraren ska kunna använda dessa i undervisningen. För eleverna finns fyra datasalar med 20 datorer i varje, samt några mindre salar med omkring 10 datorer och omkring 25 datorer i biblioteket. Salarerna är inte schemalagda mer än 25 procent av veckan, så tillgängligheten är god. Tidigare fanns en IKT-plan för skolan, men den är inte längre aktuell. De satsningar som är planerade att genomföras handlar om att förbättra lärarnas digitala kompetens. Skolan håller på att bygga upp en pedagogisk lärplattform.

Resultat av granskningen

Undervisningen sker i enlighet med kurs-/ämnesplanen

Denna bedömning behandlar dels om undervisningen omfattar de tre områden som finns i kurs- och ämnesplanen; religion, livsåskådning och etik dels om undervisningen ger eleverna möjlighet till utveckling av både faktakunskaper, analys och reflektion.

Av intervjuer och Holavedgymnasiets dokumentation framgår att de granskade lärarna planerar utifrån att religion, livsåskådningar och etik ska ingå i kurserna religionskunskap A och religionskunskap 1. Några lärare inleder kursen med ett avsnitt om livsfrågor och vad som är skillnaden mellan religion och livsåskådning för att sedan gå över till att undervisa om världsreligionerna en i taget, medan andra lärare i stället inleder kursen med någon av världsreligionerna.

Vid de observerade lektionerna ges flera exempel på att lärarna är kunniga i ämnet. Flera elever betonar i enkäterna att de är nöjda med undervisningen och att de upplever att de lär sig mycket. Ett mycket bra exempel på detta är den observerade lektionen där eleverna på Naturvetenskapsprogrammet och Samhällsvetenskapsprogrammet i årskurs 3 får undervisning om islams fem pelare. Eleverna har inför den observerade lektionen läst om islam i läroboken och har med sig analytiska frågor där de gör jämförelser med kristendom och andra livsåskådningar som exempelvis feminism, samt gör reflektioner utifrån etiska resonemangsmodeller. Läraren besvarar tillsammans med eleverna vissa av frågorna, exempelvis vad som är skillnaderna mellan de islamska inriktningarna shia och sunni, samtidigt som läraren betonar att det inte är mellan dessa inriktningar som de största skillnaderna finns kring hur man lever som muslim. I andra fall ställer eleverna frågor som läraren inte kan besvara och då konstaterar läraren att de behöver ta reda på hur det förhåller sig, men låter eleverna

själva ge förslag på hur det kanske kan förhålla sig. Genom detta upplägg ges eleverna möjlighet till både breddning och fördjupning av sina kunskaper om islam samt en möjlighet att analysera religionen utifrån olika tolkningar och perspektiv. Det senare ger eleverna möjlighet att fördjupa sin förståelse för olika etiska resonemangsmodeller. Ett exempel på det är när en elev reflekterar över att det enligt konsekvensetiken inte spelar någon roll vilken den bakomliggande orsaken är när en troende muslim utför en plikt eftersom effekten av att man utför den är god.

Av elevenkäten framgår att eleverna uppfattar att de i undervisningen fått lära sig ny fakta samt givits möjligheter att analysera och reflektera i kursen. Detta bekräftas också i elevintervjun, även om det där framkommer att det varierar i vilken utsträckning lärarna ger eleverna möjlighet att få analysera under lektionerna. För eleverna på Ekonomiprogrammet och Humanistiska programmet i årskurs 1 består den observerade lektionen av en faktagenomgång om katolska kyrkan. Tempot är högt och faktastoffet som tas upp är emellanåt mer av allmänbildande karaktär än att det ger eleverna möjlighet att bredda och fördjupa sin förståelse för exempelvis hur människors identiteter formas utifrån sin religion. Under loppet av fem minuter förklarar läraren elva begrepp, exempelvis kanonisera, tonsur, konklav, mitra och kräkla, utan att de kommer i ett naturligt sammanhang. En elev uttrycker i enkäten "man är så inriktad på att skriva att man inte hinner med att ta in det som läraren säger". Något exempel på att eleverna ges möjligheter att analysera eller reflektera kring den information som behandlas noterades inte heller i den observerade lektionen.

Av elevenkäten framgår att eleverna uppfattar att kursen främst behandlat religionerna och i något mindre utsträckning livsåskådningar. Det är enbart hälften av eleverna som uppfattar att kursen omfattar etik. Elevernas svar varierar dock beroende på vilken lärare de har. Lärarna betonar i intervjun att det etiska perspektivet kommer in i undervisningen även om de också låter eleverna få undervisning om etiska resonemangsmodeller samt ger dem möjlighet att diskutera etiska dilemman. För någon av lärarna har kursen dock ännu inte kommit fram till det momentet vilket förklarar elevernas svar. Eleverna som läser Byggprogrammet och Elprogrammet och Energiprogrammet i årskurs 2 får vid den observerade lektionen genomföra en etisk debatt där de tilldelats en ståndpunkt av läraren, för eller emot dödsstraff eller dödshjälp. Av elevernas diskussion framgår det tydligt att de förberett sina respektive ställningstaganden genom att läsa in sig på vad företrädare och motståndare till ståndpunkten har för åsikter. Eleverna tar exempelvis upp hur våldsbrottsstatistiken ser ut i USA jämfört med Sverige. På detta vis innebär diskussionen att eleverna ges möjlighet att utifrån en given ståndpunkt analysera och undersöka etiska frågor, samtidigt som detta sker utifrån ett faktabaserat förhållningssätt.

Av elevenkäten framgår att det finns elever som upplever att undervisningen för mycket repeterar sådant som de fått undervisning i på grundskolan och att detta medför att kursen inte blir tillräckligt intressant. Lärarna uppger i intervjun att de på grund av elevernas olika förkunskaper i religionsämnet känner ett behov av att repetera grunderna i respektive religion, men att de också försöker att hitta jämförande teman. Exempelvis tar flera av lärarna upp islam, judendom och kristendom utifrån ett jämförande perspektiv. Lärarna menar vidare att det kan bli svårt att hinna med alla moment i kursen. I samband med övergången till undervisning enligt ämnesplanen för religionskunskap 1 har lärarna diskuterat att lägga upp hela eller större delar av kursen utifrån ett mer tematiskt angreppssätt.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att undervisningen sker utifrån kursplanen och ämnesplanen, men att den kan utvecklas så att den i än högre utsträckning ger möjligheter för alla elever att bredda och fördjupa sina tidigare kunskaper samt ger dem möjlighet att utveckla sin förmåga att analysera.

Förutsättningar för hög måluppfyllelse

Denna bedömning utgår från läroplanen och de framgångsfaktorer som utpekats i aktuell forskning då det gäller att nå en god kvalitet i undervisningen i religionskunskap. Bedömningarna gäller om undervisningen tillvaratar elevernas behov, erfarenheter och intresse, samt om den bearbetar för eleverna relevanta och aktuella samhällsfenomen. Bedömningarna gäller vidare om eleverna ges möjlighet till inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer, om undervisningen sker i enlighet med läroplanens grundläggande värden, samt om IT-verktyg används för att stödja elevernas kunskapsutveckling.

Undervisningen tillvaratar elevernas behov, erfarenheter och intresse, samt bearbetar för eleverna relevanta och aktuella samhällsfenomen

Av läroplanen framgår att läraren ska utgå från den enskilda elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och stärka varje elevs självförtroende samt vilja och förmåga att lära. Läraren ska också utnyttja elevernas erfarenheter av arbets- och samhällsliv och organisera arbetet så att eleven upplever att kunskap är meningsfull.

De observerade lektionerna består av lärarledd, strukturerad undervisning med variation mellan aktiviteter som är anpassade efter lektionernas relativt korta längd. Lärarna skapar tillåtande klimat och uttrycker positiva förväntningar på eleverna.

Lärarna menar att de ser till att ämnet blir aktuellt genom att de följer med i nyhetsflödet och plockar in aktuella artiklar och ämnen från samhällsdebatten.

Enbart någon av lärarna har former för att mer strukturerat fånga upp de frågor och intressen kring religionsämnet som eleverna har. Lärarna menar att de har provat olika varianter genom åren och kommit fram till att det är bättre att efterfråga elevernas intressen en bit in i kursen eftersom de då i högre utsträckning har fått en uppfattning om vad de vill veta mer om. Elevenkäten visar att majoriteten upplever att undervisningen tar upp för dem aktuella samhällsfenomen. Däremot upplever de i något mindre utsträckning att undervisningen är relevant. I de observerade lektionerna blir det tydligt hur lärarnas metoder för att lägga upp undervisningen påverkar hur stort elevernas engagemang blir och i hur stor utsträckning de upplever att undervisningen är relevant. Eleverna som i de observerade lektionerna fick ta del av rena faktagenomgångar uppfattar ämnet som mindre relevant än de elever som fick arbeta med mer elevaktiva uppgifter. Det är också de elever som enbart haft faktagenomgångar som inte uppfattar att läraren efterfrågat deras intressen och erfarenheter i samma utsträckning som övriga elever.

För de elever som riskerar att få betyget IG eller inte uppvisar resultat tillräckligt för att få ett betyg framgår det av intervjuerna att skolan gör insatser. För lärarna är det inte självklart att specialpedagogisk hjälp finns att tillgå i en kurs som religionskunskap om inte eleven också har svårigheter i andra ämnen eller av mer övergripande art. Rektorn betonar att det är ovanligt att en elev enbart behöver särskilt stöd i religionskursen och att dessa elevers behov därför har blivit uppmärksammade även om det inte skett just i samband med religionskursen.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen är strukturerad och sker under former som ger förutsättningar för god studiero för eleverna. Undervisningen behöver dock utvecklas genom att tillse att alla elever får en variation mellan genomgångar och elevaktiva moment i lektionerna. Undervisningen behöver vidare utvecklas så att den i högre utsträckning fångar elevernas intresse i ämnet, i syfte att alla elever ska uppfatta undervisningen som meningsfull.

Eleverna ges möjlighet till inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer

Av läroplanen framgår att eleverna genom sina studier ska stärka grunden för ett livslångt lärande. Eleverna ska bli medvetna om att nya kunskaper och insikter är förutsättningar för personlig utveckling. Detta ska syfta till att grundlägga en positiv inställning till lärande och att återskapa en sådan inställning hos elever med negativa skolerfarenheter. Varje elev som slutfört sin utbildning ska kunna använda sina kunskaper som redskap för att reflektera över sina erfarenheter och sitt eget sätt att lära. Det är inte tillräckligt att i undervisningen förmedla kunskap om grundläggande demokratiska värden, utan undervisningen ska även bedrivas i demokratiska arbetsformer. Läraren ska tillsam-

mans med eleverna planera undervisningen, låta eleverna pröva olika arbets-sätt och arbetsformer och tillsammans med eleverna utvärdera undervisningen.

Skolans dokumentation visar att samtliga lärare presenterar kursens mål för eleverna och elevenkäten visar att en övervägande majoritet av eleverna upplever att de har kännedom om målen för kursen. Elevenkäten visar vidare att eleverna uppfattar att de till viss del har inflytande över innehållet, men att de i högre utsträckning kan påverka arbetsformerna. Lärarna berättar att de provat lite olika metoder för att få eleverna att bli delaktiga. I elevintervjun framkommer till exempel att eleverna kunnat påverka examinationsformerna. Vid de observerade lektionerna kunde eleverna som fick undervisning om islam dessutom påverka undervisningens innehåll genom att det var deras frågor som utgjorde grunden för lektionen. Eleverna som genomförde en etikdiskussion hade också tillsammans med läraren beslutat vilka etiska dilemman som skulle vara föremål för diskussionen.

Elevenkäten visar att eleverna upplever att de får utvärdera undervisningen kontinuerligt. Det skiljer sig dock mellan vilken lärare eleverna har. Detta bekräftas i intervjuerna med eleverna och lärarna där det framkommer att särskilt en lärare arbetar mycket aktivt med att kontinuerligt träffa eleverna enskilt för att ge dem feedback på sin kunskapsutveckling men också ge dem en möjlighet att reflektera över sitt lärande. Övriga lärare arbetar inte så. Vid den observerade etiklektionen ges ett gott exempel på hur läraren på ett enkelt sätt utvärderar lektionen tillsammans med eleverna genom att fråga hur de upplevde diskussionen och det faktum att hon bestämt i förväg vilken åsikt de skulle ha. Skolan har rutiner för kursutvärderingar som genomförs varje vår och som till stora delar är gemensam för alla kurser. Dessutom framgår det i intervjuerna med lärare och rektorn att skolan tillser att alla elever får undervisning i studieteknik i samband med en kurs som skolan benämner Livskunskap och som alla elever kontinuerligt får ta del av. Enligt rektorn ger denna satsning god effekt för eleverna i många kurser och ökar deras möjlighet att reflektera över sitt eget sätt att lära.

Skolinspektionen bedömer att eleverna ges reellt inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer, samt att undervisningen ger eleverna möjlighet att reflektera över sitt eget sätt att lära.

Undervisningen sker i enlighet med läroplanens grundläggande värden.

Enligt läroplanen ska undervisningen vara icke-konfessionell, saklig och allsidig. Vidare ska läraren klargöra det svenska samhällets grundläggande värden¹ och möta främlingsfientlighet och intolerans med kunskaper, öppen diskussion

¹ Avser de värden som regleras i svensk lagstiftning och i de av Sverige antagna internationella konventioner.

och aktiva insatser. Undervisningen ska också ge eleverna möjlighet att finna sin unika egenart.

Av intervjuer och observationer framgår tydligt att lärarna har ambitionen att i undervisningen ge eleverna möjligheter att göra egna ställningstaganden, samt få utmaningar som gör att de ser att andra kan komma fram till andra slutsatser än den egna. På så sätt uppstår också tillfällen där känsliga frågor diskuteras. I de observerade lektionerna sker detta bland annat i en diskussion där läraren besvarar elevernas frågor om kvinnosynen inom islam utan att låta sig förfasas eller försköna, utan i stället ge eleverna en nyanserad bild av hur man inom islam ser olika på mäns och kvinnors roller. Av dokumentationen framgår att lärarna visar respekt för elevernas åsikter och tro i de fall de uttrycks. Lärarna betonar den viktiga balanskonsten att ge uppmuntran till elevernas egna ställningstaganden samtidigt som de har i uppgift att ställa frågor som får eleven att tänka vidare. Ett bra exempel på hur undervisningen skapar förutsättningar för ökad förståelse för andra människors sätt att tänka sker i etikediskussionen genom att läraren tilldelat eleverna den åsikt de ska företräda. Eleverna uttrycker att det tack vare detta blivit en mer nyanserad diskussion än om de haft diskussionen utifrån sina egna åsikter. Eleverna menar att de nu insett att det finns bra argument på båda sidor och att detta givit dem en ökad förståelse. Det framgår av elevintervjun och enkäten att det har förekommit tillfällen när elever upplevt sig kränkt av det annan elev sagt under lektioner i religionskunskap. Eleverna menar att det nog beror just på att olika åsikter får ventileras, men att de känner sig trygga med att lärarna ingriper i dessa fall. I granskningen har det också framkommit goda exempel på hur lärarna får det stöd som de behöver av kollegor och rektorn för att hantera sådana situationer så att de får en bra lösning.

Av dokumentation och intervjuer framkommer att lärarna i kursstarten betonat att undervisningen handlar om att studera religionerna utifrån ett kritiskt och analytiskt perspektiv. Av dokumentationen framgår också att lärarna är noga förberedda när de bjuder in företrädare för olika religioner så att eleverna förstår att det är någon som själv har tagit ställning. Det framgår också att man på skolan ger eleverna möjlighet att samtala om och analysera det som skett. En av lärarna är bekännande kristen och brukar inleda kursen med att berätta det samt att använda sig själv som företrädare för kristendomen genom att eleverna anonymt får skriva frågor som läraren besvarar. Intervjuer och enkäter visar att eleverna uppfattar att lärarens undervisning är objektiv, men vid de observerade lektionerna har inspektörerna sett exempel när läraren gör vissa onyanserade uttalanden. Ett exempel är att läraren i sin föreläsning om Franciskus konstaterar att "han var stigmatiserad" och att "Petrikyrkan är byggd på aposteln Petrus grav" som om dessa berättelser vore en odiskutabel sanning. De

uppkomna exemplen visar på behovet att lärarna tillsammans behöver diskutera upplägg och läromedel för att säkerställa att undervisningen inte blir tendensiös. I detta sammanhang vill Skolinspektionen göra skolan uppmärksam på rektorns ansvar att ge lärarna möjligheter till den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen ges i enlighet med läroplanens värderingar, men vill poängtera vikten av att lärarna samverkar kring upplägg och läromedel för att säkerställa att undervisningen är saklig och allsidig.

IT-verktyg används för att stödja elevernas kunskapsutveckling

Av läroplanen framgår att eleverna ska kunna orientera sig i en komplex verklighet med stort informationsflöde och snabb förändringstakt. Deras förmåga att finna, tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktig. Eleverna ska träna sig att tänka kritiskt, att granska fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ. På så vis närmar sig eleverna ett alltmer vetenskapligt sätt att tänka och arbeta.

Av intervjuer och av skolans dokumentation framgår det att skolan har gjort satsningar på att utveckla tillgången till teknik för lärarna och en strategi för hur eleverna ska ges möjlighet att utveckla sin digitala kompetens. Däremot har skolan ännu inte någon plan för hur lärarna ska utveckla sin pedagogiska förmåga att använda den nya tekniken så att det gynnar elevernas kunskapsutveckling. Vid de observerade lektionerna ges exempel på lärare som visar powerpoint som ett stöd vid sina genomgångar, och lärare som via en projektor visar eleverna den webbplats där de ska finna svaren på frågor som läraren givit dem. Det förekommer också intresseväckande inslag som att eleverna digitalt kunnat lämna brev i klagomuren i Jerusalem. Intervjuerna och elevenkäten visar dock att det skiljer mellan de olika lärarna i vilken utsträckning de använder sig av IT i religionsundervisningen och lärarna menar att det saknas en diskussion på skolan kring hur IT-verktygen lämpar sig att användas. Elevenkäten visar att eleverna inte uppfattar att de använder IT på ett sätt som stödjer deras kunskapsutveckling. Enkäter och intervjuer visar att eleverna uppfattar att de har givits möjligheter att tänka kritiskt och att granska fakta. Vid de observerade lektionerna ges också exempel där läraren diskuterar tillsammans med eleverna skillnaderna i budskapet mellan läroboken och en webbplats, där det var webbplatsens bild som var den mer nyanserade och läromedlet tendensiöst.

Skolinspektionen bedömer att IT-verktyg används till viss del i undervisningen i religionskunskap, men det är inte tydligt att användningen stödjer elevernas kunskapsutveckling eller utvecklingen av deras digitala kompetens.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det ges förutsättningar för hög måluppfyllelse genom att det i undervisningen skapas ett tillåtande klimat med god studiero för eleverna. Lärarna genomför strukturerad undervisning där eleverna ges ett reellt inflytande över innehåll och arbetsformer. Undervisningen kan vidare utvecklas så att alla elevernas intresse för ämnet tas tillvaratas oavsett vilket program de går på eller vilken lärare de har. Detta i syfte att ämnet ska blir mer relevant inte minst för de manliga eleverna på yrkesprogrammen som generellt på skolan får lägre betyg. Undervisningen kan också i högre utsträckning använda sig av IT-verktyg på ett sätt som gynnar elevernas kunskapsutveckling och deras digitala kompetens.

Syfte och frågeställningar

Syftet med kvalitetsgranskningen är att bidra till en allmän höjning av undervisningens kvalitet i religionskunskap i gymnasieskolan. Detta då resultaten i ämnet nationellt sett är låga samt att tidigare studier visar att undervisningen inte genomförs så att elevers intresse för ämnet tillvaratas. Granskningen har också som syfte att medverka i processen med att implementera de nya ämnesplanerna i religionskunskap i gymnasieskolan som börjar gälla för de elever som påbörjar gymnasieutbildningen från och med hösten 2011.

De centrala frågeställningarna gäller om eleverna får undervisning i enlighet med kurs-/ämnesplan och läroplan och om det skapas förutsättningar för ökad måluppfyllelse genom att undervisningen bearbetar för eleverna relevanta och aktuella samhällsfenomen, tillvaratar elevernas erfarenheter, behov och intresse för ämnets frågeområden samt ger eleverna möjlighet till inflytande över undervisningen.

Metod och material

Granskningen har genomförts genom att inspektörerna innan besöket i skolan tagit del av kursupplägg, eventuella termins- och lektionsplaneringar, tidigare kursutvärderingar samt exempel på uppgifter som utgjort grund för lärarnas betygssättning.

Vid besöket har fyra lektioner observerats av två inspektörer. Den ena inspektören har under lektionen fokuserat på eleverna och den andra på lärarens undervisning. En elevenkät har genomförts i slutet av varje lektion. Utöver detta har sedan företrädare för eleverna samt de observerade lärarna intervjuats. Även ansvarig rektor har intervjuats. Besöket har avslutats med en återkoppling till lärare och rektor kring vad inspektörerna sett och gjort för bedömningar. Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.